

**YHTEISÖMUUSIKKO
ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMA
2025**

Hyväksytty
Ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunnassa
21.04.2017

A YHTEISÖMUUSIKON ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMA

Yhteisömuusikon erikoistumiskoulutus liittyy Jyväskylän ammattikorkeakoulun Kulttuurialan musiikin tutkinto-ohjelmaan sekä hyvinvointialan terveyden ja hyvinvoinnin painopistealueisiin. Se antaa mahdollisuuden avata uusia työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaa yrittäjyysosaamista. Koulutuksen jälkeen opiskelija osaa soveltaa musiikkiterapeuttisia menetelmiä yhteisöjen hyvinvoinnin edistämiseksi. Erikoistumiskoulutus antaa perustan jatkaa musiikkiterapian perus- ja ammatillisiin opintoihin.

1 TAVOITELTAVA OSAAMINEN

Yhteisömuusikon erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija osaa soveltaa asiantuntijuuttaan ja musiikillista osaamistaan taiteellisen elämyksen mahdollistamiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi erilaisissa yhteisöissä ja asiakasryhmissä. Yhteisömuusikko toimii luovasti monialaisissa verkostoissa ja yhteisöissä. Hän kehittää ja luo uusia toimintamalleja muuttuvassa yhteiskunnassa.

Asiantuntijuus muodostuu

1. musiikillisesta, musiikkipedagogisesta ja taiteellisesta osaamisesta
2. teoreettisesta, käsitteellisestä ja faktuaalisesta tiedosta
3. käytännöllisestä tai kokemuksellisesta tiedosta
4. sosiokulttuurisesta tiedosta.

Osaamistavoitteet

1. Musiikillinen osaaminen

Opiskelija tuntee yhteisötaiteen lähtökohtia ja menetelmiä sekä hyödyntää alan tutkimustietoa. Hän huomioi yhteisön intressit ja tarpeet sekä ohjaa ja edistää vuorovaikutuksellista toimintaa. Opiskelija soveltaa musiikillista osaamistaan sekä hyvinvointia edistäviä osallistavia menetelmiä erilaisissa yhteisöissä. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa sisällöllisesti ja menetelmällisesti elämyksellistä musiikkitoimintaa. Opiskelija käyttää ohjauksessaan pedagogista osaamistaan, monipuolisia työtapoja ja musiikkiteknologiaa.

2. Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija toimii sosiokulttuurisen innostamisen ja osallistavan taiteen tavoitteiden mukaisesti. Hän toimii erilaisissa toimintaympäristöissä, yhteisöissä ja moniammatillisissa tiimeissä. Opiskelija toimii asiakaslähtöisesti ja eettisesti luoden edellytyksiä myönteiselle ilmapiirille ja yhteistyölle. Hän käyttää musiikkia vuorovaikutuksessa erilaisissa yksilö- ja ryhmätilanteissa.

3. Kehittämisaosaaminen

Opiskelija kehittää ammattialaansa ja omaa osaamistaan. Hän omaa hyvät ongelmanratkaisutaidot ja arvioi kriittisesti erilaisia toimintamalleja. Opiskelija analysoi ja arvioi asiakastyön menetelmiä ja kehittää niitä omassa työssään.

Opiskelijalla on innovoiva työote ja hän soveltaa tutkimus- ja kehittämistoiminnassa saatuja tuloksia. Hänellä on valmiudet toimia aktiivisesti erilaisissa kehittäjäverkostoissa.

4. Yrittäjyysosaaminen

Opiskelija tuotteistaa ja markkinoi omaa osaamistaan sekä hahmottaa erilaisia työllistymisen ja työllistämisen mahdollisuuksia. Hän tunnistaa ja ymmärtää erilaisia toimintaympäristöjä ja hyödyntää yhteistyötahoja ja verkostoituu. Opiskelija on sisäistänyt yrittäjämäisen asenteen ja huolehtii omasta työhyvinvoinnistaan.

2 OPPIMISEN ARVIOINTI JA SEN KRITTEERIT

Yhteisömuusikon asiantuntijatieto on käytännöllistä ja teoreettista tietoa ja taitoa sekä itsereflektiota ja oman toiminnan kehittämistä. Hän osaa toimia erilaisissa toimintaympäristöissä, asiakasyhteisöissä ja -tilanteissa ja käyttää erilaisia musiikin ilmaisu- ja työtapoja sekä kykenee soveltamaan musiikkiterapeuttisia menetelmiä. Asiantuntijatiedon tasoa arvioidaan alkukartoituksessa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamis- ja tunnustamisprosessissa (AHOT) sekä opintojen edetessä erikoistumiskoulutuksen demonstraatioissa ja harjoitteluissa. Yhteisömuusikon asiantuntijuuden kehittymisessä painottuu käytännöllisen osaamisen perustelu ja jäsentely teoreettisella tiedolla, erilaisilla käsitteillä ja malleilla. Tämä formaalinen osaaminen osoitetaan käytännön toiminnan perusteluina, havaintoina sekä ilmiöiden käsitteellistämisenä ja teorian ymmärtämisenä opetuksen, harjoitteluiden ja oppimistehtävien yhteydessä. Näiden perusteluiden lisäksi yhteisömuusikon toiminnan reflektiotaito osoitetaan suullisissa ja kirjallisissa itsearvioinneissa ja seminaareissa sekä koulutuksen lopussa kehittämistyönäytteenä ja henkilökohtaisten kehittämistavoitteiden arvioinnissa.

a) Arvioinnin tarkoitus

Nykytutkimus korostaa oppimista prosessina, joka on samaan aikaan sekä yksilöllistä että kollektiivista. Oppimista tapahtuu arjen toiminnoissa kuten keskusteluissa, suunnittelussa, ongelmanratkaisutilanteissa sekä projekteissa. Oppiminen nousee käytännön tekemisen kautta ja sitä tapahtuu tilanteissa, jolloin tutkitaan ja muotoillaan uudelleen käytäntöjä. Arviointi edistää kehittävää asiantuntijuutta ja joustavaa oppimista sekä tukee opiskelijan ammatti-identiteetin laajenemista ja syvenemistä oman alansa erityisosaajana. Arvioinnin on oltava yhteistoiminnallista, jatkuvaa ja syklistä. Oppimisen arviointi toteutetaan prosessimaisesti ja osallistavasti.

b) Arvioinnin aikataulut

- Hakuvaihe: tavoitteena on tunnistaa hakijan osaamisen taso.
- Alkukartoitus: kartoitetaan mitä osaamista opiskelijalla on ja mitä opintoja voidaan hyväksilukea.
- Henkilökohtaiset kehittämistavoitteet
- Seurataan opiskelijan oppimisen ja innovaatioprosessin kehittymistä.
- Loppuarviointi: tavoitteena on tarkastella opiskelijan oppimisprosessia ja -tasoa sekä asettaa tavoitteita osaamisen kehittämiseksi jatkossa.

c) Arvioinnin vaihe, menetelmät ja arvioitsijat

- Hakuvaihe: soveltuvuusarviointi, työkokemus ja -näytteet, portfolio ja keskustelu

- Alkukartoitus: portfolio, osaamisprofiili, keskustelu ja työnäytteet – AHOT
- Henkilökohtaiset kehittämistavoitteet: henkilökohtainen kehityssuunnitelma – HEKS, oppimispäiväkirja
- Opiskelijan oppimisen ja innovaatioprosessin kehittymisen seuranta: oppimis- ja kehittämistehtävät; työharjoittelu -> havainnointi, reflektointi ja keskustelu /vertaisarviointi
 - Loppuarviointi: ryhmämuotoinen keskustelu, vertaispalautearviointiseminaari ja työnäyttö

d) Arvioinnin kriteerit

Kriteerit kuvaavat arviointitoimintaa yleisesti. Opiskelijoiden oppimisen ja osaamisen arvioinnin kriteerit esitetään yksityiskohtaisemmin opintojaksokuvauksissa

- Itsearviointi: arvioinnin tulee stimuloida itsesääätelytaitojen kehittymistä esim. käyttämällä itsearviointeja ja antamalla opiskelijoiden itse muodostaa oppimistavoitteensa.
- Autenttisuus: arvioinnin kohteena tulee olla todellisen työelämän vaatimukset.
- Ulosnäkyvyys: arvioinnin tulee olla selkeää ja ymmärrettävää kaikille sidosryhmille.
- Vertailtavuus: arviointitehtävien, kriteerien, työolosuhteiden ja prosessien tulee olla johdonmukaisia ja linjassa keskeisien intressien kanssa.
- Merkityksellisyys: arviointien tulee itsessään olla oppimismahdollisuuksia ja niiden tulee tuottaa hyödyllistä palautetta sidosryhmille.
- Opetukselliset seuraamukset: missä määrin arviointi tuottaa positiivisia vaikutuksia oppimiselle ja opettamiselle.

3 OPINTOJEN OHJAUS

Opintojen ohjauksen tavoitteena on hyvinvoiva ja ammattinsa osaava yksilö, joka työllistyy koulutustaan vastaavaan tehtävään. Ohjauksella halutaan varmistaa ja tukea sujuva opiskelu sekä osaamisen ja asiantuntijuuden kehittyminen opintojen aikana. Opiskelijalla on oikeus opintojen ohjaukseen koko opintojensa ajan. Ohjaus toteutetaan tarvelähtöisesti. Opiskelijalla on oma vastuu opintojensa edistymisestä ja osallistumisestaan opintojen ohjaukseen.

Ohjaukseen osallistuvat ammattikorkeakoulun sisäisen ja ulkoisen ohjausverkon toimijat. Opiskelijan omana lähiohjaajana toimii nimetty vastuuopettaja, joka tukee, auttaa ja opastaa opintojen eri vaiheissa. Opiskelija laatii henkilökohtaisen kehityssuunnitelman (HEKS, urasuunnitelma ja/tai portfolio). Opiskelijalle voidaan myös järjestää tarpeen mukaan erillisiä ohjaustilanteita. Ohjaukseen liittyvä tiedottaminen ja neuvonta hyödyntävät sähköisiä viestintävälineitä.

Ohjaus ennen opintoja ja opintojen alussa

Opintojen alussa kartoitetaan opiskelijan edellisten opintojen hyväksiluku (AHOT), opintovalinnat, tuen tarpeet ja elämäntilanteen huomioiminen.

Ohjaus opintojen aikana/lopussa

Opiskelun edistymisen seuranta ja ammatillisen osaamisen kehittymisen seuranta tapahtuvat HEKS-

keskusteluissa. Opiskelija kuvaa ja osoittaa ammatillista kehittymistään opintoihin sisältyvässä kehittämisprojektissa.

4 KOULUTUKSEN KORKEAKOULUKOHTAINEN RAKENNE JA SISÄLLÖT

Yhteisömusikko erikoistumiskoulutuksen rakenne, 30 op:

Yhteisömusikko erikoistumiskoulutus 30 op		
	Arviointi	Laajuus opintopisteinä
ORIENTOIVAT OPINNOT		5
Yhteisömusikkona yhteiskunnassa	s	5
SYVENTÄVÄT OPINNOT		15
Musiikkiterapian soveltava käyttö osana yhteisömusikon toimintaa	s	6
Yhteismusisoinnin valmiudet	s	5
Taidelähtöiset menetelmät hyvinvoinnin edistäjänä	s	4
KEHITTÄMISPROJEKTI	s	10
YHTEENSÄ	30	

4.1 Yhteisömusikkona yhteiskunnassa

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- Osaa analysoida, arvioida ja kehittää ammatillista osaamistaan yhteisömusikon asiantuntijuusalueella.
- Tuntee yhteisömusiikin ja -taiteen yhteiskunnallisia merkityksiä ja vaikutuksia.
- Tietää yhteisömusiikin ja -taiteen keskeiset käsitteet.
- Tuntee yhteisömusiikin ja -taiteen toimintatapoja ja -ympäristöjä.

Sisällöt

Yhteisömusikon ammatillinen osaaminen ja asiantuntijana kehittyminen 1 op

- Oman ammatillisen osaamisen analyysi ja itsearviointi.
- Henkilökohtainen opiskelu- ja kehityssuunnitelma.

Yhteisötaide ja musiikki yhteiskunnassa 4 op

- Yhteisötaiteen ja musiikin yhteiskunnalliset merkitykset ja vaikutukset.
- Yhteisötaide ja yhteisömusikkous käsitteenä ja toimintana.

- Musiikillisen vuorovaikutuksen ja osallisuuden merkitys yhteisössä.
- Musiikkiterapian perusteita.

Toteutus

- Lähiopetus, verkossa tapahtuva oppiminen
- Ennakkotehtävä ennen lähiopetusta
- Oman osaamisen arviointi ja kehityssuunnitelma
- Asiantuntijaluennot ja työpajat
- Oppimistehtävät

Arviointi:

Hyväksytty/Hylätty

- Opiskelija osaa erotella, kuvata ja arvioida ammatillisen osaamisen osa-alueita, vahvuuksia ja kehittämiskohteita.
- Osaa esittää, vertailla ja arvioida musiikin merkityksiä, sovellutuksia ja vaikutuksia yhteisöissä ja yhteiskunnassa.
- Tuntee yhteisömuusikkouden, yhteisötaiteen ja musiikkiterapian käsitteitä, toimintatapoja ja ympäristöjä.
- Ymmärtää musiikillisen vuorovaikutuksen merkityksen ja on tietoinen musiikkiterapeuttisista menetelmistä.

4.2 Musiikkiterapeuttisten menetelmien soveltava käyttö osana yhteisömuusikon toimintaa

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- Tuntee ja osaa soveltaa joitakin musiikkiterapeuttisia menetelmiä, on perehtynyt musiikkiterapian tavoitteisiin ja ymmärtää, kuinka niitä voi soveltaa yhteisölliseen työhön.
- Osaa arvioida yhteisöllistä voimavarakeskeistä musiikkitoimintaa ja sen terapeuttisia elementtejä erilaisten asiakkaiden ja asiakasryhmien yhteisöissä ja toimintaympäristöissä.
- Hallitsee yhteismusisoinnin käynnistämisen ja ylläpidon.

Sisällöt

- Musiikkiterapeuttiset menetelmät erilaisissa asiakasyhteisöissä ja toimintaympäristöissä.
- Erilaisten ryhmien toimintakulttuuri sekä ohjauksen periaatteet (työharjoittelu).
- Syventyminen pienen projektin kautta opiskelijoiden valitseman ryhmän ohjaamiseen esim. seniorit, päiväkotilapset, erityisryhmät, sairaala, monikulttuuriset ryhmät (yhteisprojekti Taidelähtöiset menetelmät - opintojakson kanssa).

Toteutus

- Lähiopetus, verkossa tapahtuva oppiminen
- Asiantuntijaluennot ja työpajat
- Oppimistehtävät
- Työharjoittelu 5 – 10 h

Arviointi:

Hyväksytty/Hylätty

- Osaa toteuttaa osallistavia yhteismusisointituokioita eri yhteisöissä.
- Osaa soveltaen suunnitella ja käyttää musiikkiterapeuttisia menetelmiä.

4.3 Yhteismusisoinnin valmiudet

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- Tutustuu ukulelen ja/tai kanteleen sekä perkussio- ja lyömäsoittimien soittamisen perusteisiin.
- Kehittää jo aikaisemmin hankittuja soittotaitojaan pidemmälle.
- Kykenee osallistumaan yhteismusisointiin eri instrumentteja soittaen tai laulaen.

Sisällöt

- Tekniset harjoitteet /harjoitustehtävät
- Yhteismusisointi

Toteutus

- Lähiopetus, verkossa tapahtuva oppiminen
- Asiantuntijaluennot ja työpajat
- Oppimistehtävät

Arviointi:

Hyväksytty/Hylätty

- Opiskelija osoittaa hallitsevansa vaadittavat soitannolliset perusasiat sekä osallistuu aktiivisesti tunneille.

4.4 Taidelähtöiset menetelmät hyvinvoinnin edistäjänä

Osaamistavoitteet

Opiskelija

- Tiedostaa musiikki- ja taidekasvatuksen merkityksen laaja-alaisesti ajankohtaisista yhteiskunnallisista ja tutkimuksellisista hyvinvoinnin näkökulmista käsin.
- Heittäytyy luovaan toimintaan, taiteen tekemisen maailmaan työskennellen eri taiteenlajien kanssa.
- Osaa suunnitella ja toteuttaa taidelähtöistä luovaa toimintaa erilaisissa yhteisöissä ja toimintaympäristöissä osallistujien kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien.
- Tutustuu erilaisten ryhmien ohjaamiseen ymmärtäen vuorovaikutustaitojen merkityksen luovan toiminnan ohjaustilanteissa.

Sisällöt

- Musiikki- ja taidekasvatuksen merkitys hyvinvoinnin tukena.
- Luovan toiminnan työtavat ja menetelmät; eri taiteenlajit esim. musiikki, tanssi ja liike, kuvallinen ilmaisu, draama.
- Erilaisten ryhmien toimintakulttuuri sekä ohjauksen periaatteet (työharjoittelu).
- Syventyminen pienen projektin kautta opiskelijoiden valitseman ryhmän ohjaamiseen esim. seniorit, päiväkotilapset, erityisryhmät, sairaala, monikulttuuriset ryhmät.

Toteutus

- Lähiopetus, verkossa tapahtuva oppiminen
- Asiantuntijaluennot ja työpajat
- Oppimistehtävät

- Työharjoittelu 5 – 10 h

Arviointi:

Hyväksytty/Hylätty

- Osoittaa ymmärtäneensä musiikki- ja taidekasvatuksen merkityksen laaja-alaisesti ihmisen hyvinvoinnin tukena.
- Osallistuu aktiivisesti yhteisiin työpajoihin.
- Opiskelija on suunnitellut, toteuttanut ja arvioinut pienoiskohtaisen ryhmän valitsemassa yhteisössä tai toimintaympäristössä.

4.5 Kehittämiskohta

Osaamistavoitteet**Opiskelija**

- Osaa arvioida ja kehittää omaa osaamistaan ja työskentelyään eri konteksteissa.
- Toimii yhteisössä tavoitteellisten projektien suunnittelijana, tuottajana ja toteuttajana.
- Kykenee soveltamaan uutta tietoa ja menetelmiä sekä yhdistämään eri alojen tietoa projektityöskentelyn vaatimalla tavalla.
- Kykenee verkostoitumaan ja tekemään yhteistyötä monialaisissa tiimeissä.
- Osaa jakaa tietoaan ja osaamistaan työyhteisön käyttöön.
- Osaa työskennellä yhteisömuusikkona valitsemassaan toimintaympäristössä ja valitsemallaan tavalla.

Sisällöt

- Työelämään kytkeytyvän kehittämissuunnitelman suunnittelu ja toteutus sekä loppuraportti.

Projektin osia ovat:

- työyhteisön, toimintaympäristön tai toiminnan nykytilan selvittäminen
- kohderyhmän, -yhteisön tai -toiminnan kehittämistavoitteiden määrittäminen
- opiskelijan henkilökohtaisten ammatillisten kehittämistavoitteiden jäsentäminen
- kehittämissuunnitelman suunnittelu, toteutus ja raportointi
- tulosten ja kehittämisehdotusten raportointi.

Toteutus

- Lähiopetus, verkossa tapahtuva oppiminen
- Asiantuntijaluennot ja työpajat
- Oppimistehtävät

Arviointi:

Hyväksytty/Hylätty

- Kehittämissuunnitelman kirjallinen arviointi perustuu työskentelyn ja dokumentoinnin laatuun. Arvioinnissa kiinnitetään huomio sekä prosessiin että lopputulokseen.

5 AIEMMIN HANKITUN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN JA SUHDE ALAN YAMK-KOULUTUKSEEN

Opiskelija voi esittää hyväksiluettavaksi muualla suoritettuja opintoja ja aiemmin hankittua osaamista korkeakoulun tutkintosäännössä (Tutkintosääntö 17 §) kuvatun hyväksilukemisen periaatteiden ja menettelyjen mukaisesti.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen tarkoittaa sitä, että opiskelija pyrkii ymmärtämään aiemmin hankkimaansa osaamista ja jäsentää sen suhteessa opintojakson tai osaamisalueen osaamistavoitteisiin siten, että hän pystyy kuvaamaan ja näyttämään toteen osaamisensa. Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen on virallisen hyväksynnän antamista opiskelijan aiemmin hankkimalle osaamiselle. Opiskelijalla on oikeus hakea aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista, mutta velvollisuutta siihen ei ole.

Opintojen hyväksilukeminen alkaa siitä, kun opiskelija laatiessaan henkilökohtaista kehityssuunnitelmaansa arvioi omaa aikaisempaa osaamistaan ja suhteuttaa sen opetussuunnitelmassa esitettyihin osaamistavoitteisiin (opintojakson tai osaamisalueen). Opiskelija hakee hyväksilukua kirjallisesti opintojakson vastuopettajalta esittäen samalla dokumentit, joihin perustuen hän hakee hyväksilukua. Opiskelijan tehtävänä on itsearvioinnin avulla selvittää vastuopettajalle se, millä tavoin hänen osaamisensa vastaa opintojen osaamistavoitteita. Vastuopettaja arvioi opiskelijan esittämän aineiston/ esittämät näytöt suhteessa opintojen osaamistavoitteisiin ja tekee sen pohjalta päätöksen hyväksiluvusta. Vastuopettaja voi myös edellyttää opiskelijalta lisäselvityksiä tai näytön tai hän voi myös hylätä hakemuksen. Mikäli vastuopettaja tekee hylkäävän päätöksen tai päätöksen osittaisesta hyväksiluvusta, hän perustelee sen kirjallisesti. Vastuopettaja ilmoittaa päätöksestään opiskelijalle, koulutuspäällikölle, ja opintosihteerille. Päätökseen tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua hyväksiluvusta päätöksen tehneeltä vastuopettajalta. Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelija on saanut päätöksestä tiedon. Mikäli päätös on edelleen hylkäävä, opiskelija voi hakea tutkintolautakunnalta oikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut kirjallisesti tiedon päätöksestä vastuopettajalle jättämäänsä oikaisupyyntöön.

6 LAADUNVARMISTUS

Erikoistumiskoulutusten laadunhallinnassa noudatetaan Jyväskylän ammattikorkeakoulun laatujärjestelmää, jonka on auditoinut kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

Koulutusten perusteista sovitaan ammattikorkeakoulujen keskinäisissä sopimuksissa. Koulutuksia suunniteltaessa tehdään tiivistä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän edustajien kanssa työelämän osaamistarpeiden selvittämiseksi. Opetussuunnitelman perusteet sekä koulutusten opetussuunnitelmat hyväksyvät Jyväskylän ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunta.

Koulutusta kehitetään opiskelijoilta ja työelämältä kerättävän palautteen perusteella. Opiskelijoilta kerätään palaute koulutuksen puolivälissä ja päättövaiheessa. Työelämän edustajilta (työpaikkaohjaajat ja työnantajat) kerätään palaute koulutuksen päättövaiheessa. Palautteita hyödynnetään erikoistumiskoulutusten edelleen kehittämisessä.

Palautteet käsitellään koulutuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavien kesken, musiikin tulosalueen kokouksissa ja hyvinvointiyksikön johtoryhmässä, joissa sovitaan tarvittavista kehittämistoimenpiteistä ja seurataan niiden toteutumista.

7 KOULUTUKSEN TOTEUTTAMINEN

Koulutuksesta vastaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun musiikin tulosalue. Koulutuksen laajuus on 30 opintopistettä, joka vastaa noin 800 h opiskelijan työtä. Koulutus toteutetaan 11.9.2025 – 5.6.2026 monimuoto-opetuksena ja koulutuksen kesto on 1.9.2025 – 31.7.2026 välisenä aikana.

Opetuspäivät

Syyslukukausi 2025: to-pe 11.–12.9.; pe 10.10. (etä); to-pe 13.–14.11.; pe 5.12. (etä)

Kevätlukukausi 2026: to-pe 15.–16.1.; pe 13.2. (etä); to-pe 12.–13.3.; pe 17.4. (etä); pe 5.6. loppuseminaari

- Kaikki lähiopetusjaksot toteutetaan 5.6 mennessä. Koulutuksen suorittamisen tavoiteaika on 1,0 + 0,5 vuotta. Opiskelija voi suorittaa koulutuksen työn ohella.
- Pohjakoulutusvaatimuksena on musiikki-, kasvatustai sosiaali- ja terveystieteiden soveltuva korkeakoulututkinto (esim. sosionomi, kanttori tai musiikkipedagogi). Lisäksi hakijalla tulee olla musiikillinen perustason osaaminen tai vastaavat taidot. Mikäli hakijalla ei ole korkeakoulututkintoa myös muualla työelämässä hankitun osaamisen perusteella voidaan tehdä myönteinen hakijapäätös.

Erikoistumiskoulutuksen hakuaika: 1.5. – 10.8.2025

- Hakijoille järjestetään yksipäiväinen valintakoe 12.6.25 ja 15.8.25. Valintakoe toteutetaan etänä Zoomin kautta tai paikan päällä Suomalaisella musiikkikampuksella, ja hakija voi valita kumpaan osallistuu. Osallistumispäivä ja suoritusmuoto merkitään hakulomakkeeseen.

1. Ennakkotehtävä hakuaikana
2. Soitto- ja/tai laulunäyte (10 min)
3. Yksilöhaastattelu (5 min)

Kukin tehtävä on suoritettava hyväksytysti. Valintakoetuloksista ilmoitetaan hakijoille 1.9.2025 mennessä.

- Koulutukseen sisältyy viisi 1–2 päivää kestävästä lähiopetusjaksosta sekä 4 etäopetusjaksoa, verkko-opintoja, vertaisryhmätyöskentelyä, yksilö- ja ryhmäohjausta sekä oppimistehtäviä. Ryhmäohjaus toteutetaan lähi- ja etäjaksojen aikana. Yksilöohjaus tapahtuu joko lähijaksojen aikana tai sähköisin työkaluin.
- 30 opintopisteen koulutuksen kustannukset ovat tammikuussa 2025 aloittavalle opiskelijalle 1 300 €.

8 KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA VASTUUHENKILÖT

Yhteisömuusikon erikoistumiskoulutuksen suunnittelusta on vastannut valtakunnallinen ERKO-työryhmä, jossa on ollut edustajia kahdeksasta eri ammattikorkeakoulusta. Jyväskylän ammattikorkeakoulun lisäksi suunnitteluryhmään ovat kuuluneet Turun ammattikorkeakoulu, Centria-ammattikorkeakoulu, Savonia ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Novia, Oulun ammattikorkeakoulu, Tampereen ammattikorkeakoulu ja Karelia-ammattikorkeakoulu. Lisäksi suunnitteluprosessiin on osallistunut työelämän edustajista kootut neuvottelukunnat.

Opintokokonaisuuden suunnittelun ja toteutuksen vastuuhenkilönä on toiminut Jyväskylän ammattikorkeakoulun koulutuspäällikkö Eva Halme. Työryhmään ovat kuuluneet musiikin koulutuksen lehtorit Ari Korhonen ja Leena Pantsu sekä sosiaali- ja terveysalan lehtorit Teija Häyrynen ja Raija Lundahl. Opetussuunnitelmaa on päivitetty 2021 yhteistyössä työelämän edustajien kanssa erityisesti pedagogisten ratkaisujen osalta. Tämä koulutus on kuudes Jyväskylän ammattikorkeakoulun järjestämä koulutus.

Vastuuopettajana on lehtori Leena Kangastalo, joka vastaa koulutusprosessin suunnittelusta ja käytännön toteutuksesta koulutuspäällikkö Paula Turkkilan kanssa.

Koulutuksen vastuuhenkilöiden yhteystiedot: etunimi.sukunimi@jamk.fi

B YHTEISÖMUUSIKON ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN PERUSTEET JA SÄÄDÖKSET

KOULUTUKSEN YHTEISKUNNALLINEN PERUSTA

Taideoalojen sisällä on tapahtunut ja tapahtumassa paradigman muutos. Kulttuurin tuottamisen ja kuluttamisen raja-aidat ovat esimerkiksi sosiaalisen median kautta madaltuneet ja taiteen soveltaminen on yhteisöllisesti ja avoimesti yhä useamman ulottuvilla. Sacco on tuonut esiin käsitteen Culture 3.0, jonka keskiössä on aktiivinen kulttuuriin osallistuminen. Kulttuuri ja taide ovat yleistyneet ja siirtyneet yhä enemmän passiivisesta kuluttamisesta aktiiviseen tuottamiseen, vastaanottoon ja jakamiseen (Sacco 2011). Se tarkoittaa, että esimerkiksi taiteellisen, luovan ilmaisun ja vuorovaikutuksen mahdollisuus on yhä useamman ulottuvilla, ja sitä myös yhä enemmän käytetään, vaikkapa Facebook-sivuilla tai blogeissa. Yhteisötaide on dynaaminen ja kehittyvä taiteenala ja erilaiset yhteisötaiteen sovellukset ja interventiot tarjoavat mukana olijoille monenlaisia välittämiä ja välillisiä merkityksiä ja mahdollisuuksia.

Toisaalta tieto ja tutkimus taiteen, tässä tapauksessa erityisesti musiikin merkityksistä ja mahdollisuuksista hyvinvoinnin tukemisessa on Suomessakin jo varsin vahvaa. Musiikin ja hyvinvoinnin yhteyksiä voidaan lähestyä ainakin kulttuuripoliittisista, taloudellisista, sosiaalisista, organisaatioiden kehittämiseen liittyvistä ja terveydellisistä näkökulmista (Jansson 2014; kooste tutkimuksista), ja tutkimustietoa on runsaasti saatavilla eri tieteenaloilta.

Brittiläinen Arts for Health and Well-being -raportti (Crossick & Kaszynska 2016) kuvaa kattavasti Isossa-Britanniassa ja kansainvälisesti tehtyä kulttuurihyvinvointityötä, ja arvioi sitä. Kulttuurin arvo (Cultural Value) avautuu alan tutkimuksesta, kirjallisuudesta ja kenttätöystä, sekä yksilöiden, yhteisöjen että taloudellisten arvojen näkökulmista.

1 KOULUTUKSEN ALAKOHTAINEN PERUSTELU

Musiikin ammattilaisen osaamisen laaja-alaisuus ja moniammatillisen yhteistyön taidot vaativat täydentävää koulutusta, jota ei voi sisällyttää nuorten perustutkintoon opiskelevien musiikkipedagogien tai muusikkojen koulutukseen. Perustutkinnon aikana voidaan tarjota mahdollisuus orientoitua ja kiinnostua uusista yhteisöllisistä työskentely-ympäristöistä ja työskentelyn tavoista, mutta omaa musiikillista ammattitaitoa voi kunnolla lähteä laajentamaan ja soveltamaan vasta yhteydessä työelämään ja elämänkokemuksen myötä. Musiikin ammattilaisen työskentelystä uudenaikaisissa toimintaympäristöissä on raportoitu mm. seuraavissa hankejulkaisuissa:

Crossick, G. & Kaszynska, P. 2016. Understanding the value of arts & culture. The AHRC Cultural Value Project. <http://www.ahrc.ac.uk/documents/publications/cultural-value-project-final-report/>

Fancourt, D. & Finn, S. 2019. What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe (Health Evidence Network (HEN) synthesis report 67). <https://apps.who.int/iris/handle/10665/329834>

Jansson, S-M. 2014. Mittaamattoman arvokasta? Taiteen ja kulttuurin vaikutustutkimuksia. Taideyliopisto, Kokos-julkaisusarja 2/2014. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-6670-42-3>

Lilja-Viherlampi, L.-M. (toim.) 2011. Iloa ja eloa – musiikkitoiminnasta sairaala- ja hoivakotiympäristöissä. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 107. <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522161871.pdf>

Lilja-Viherlampi, L-M. (toim.) 2013. CARE MUSIC. Sairaala- ja hoivamusiikkityö ammattina. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 158. <https://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163660.pdf>

Lilja-Viherlampi, L-M. (toim.) 2019. Musiikkihyvinvointia! Musiikkityö sairaala- ja hoivaympäristössä. Turun ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja 120. <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522167125.pdf>

Pantsu, L. & Nyqvist, N. (toim.) 2019. Yhteisömusikko Hyvinvoinnin tuoja elämän eri vaiheissa. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 237. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-830-531-9>

Sacco, P. L. 2011. Culture 3.0: A new perspective for the EU 2014 – 2020 structural funds programming. <https://www.interarts.net/descargas/interarts2577.pdf>

2 ERIKOISTUMISKOULUTUS OSANA SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄÄ

Korkeakoulut voivat järjestää erikoistumiskoulutusta maksutta tai periä maksuja valtioneuvoston asetuksella säädetyn enimmäismäärän puitteissa. Enimmäismaksu on 120 euroa opinto-oikeuteen kuuluvaa opintopistettä kohden. Erikoistumiskoulutus on ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistävää koulutusta korkeakoulututkinnon suorittaneille tai vastaavan osaamisen saavuttaneille. Erikoistumiskoulutukset ovat korkeakoulututkinnon jälkeen suoritettavaksi tarkoitettuja, jo työelämässä toimineille suunnattuja ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistäviä pitkäkestoisia koulutuksia. Erikoistumiskoulutukset rakentuvat työelämälähtöisyyden ohella korkeakoulujen tutkimus- ja kehittämisosaamiselle ja painoaloille.

Erikoistumiskoulutuksen valtioneuvoston asetuksella säädetty vähimmäislaajuus on 30 opintopistettä. Opiskelija asema ammattikorkeakouluissa vastaa pääsääntöisesti tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevien opiskelijoiden asemaa, jolloin opiskelijaksi ottaminen, valintaperusteista päättäminen ja yhdenmukaiset valintaperusteet, opintosuoritusten arviointi, hyväksiluku ja korvaaminen, oikaisun ja muutoksen hakeminen ja kurinpito, opiskelijaksi ilmoittautuminen ja paikan vastaanottaminen koskevat myös erikoistumiskoulutusta.

Erikoistumiskoulutuksilla luodaan järjestelmällinen mahdollisuus tutkinnon jo suorittaneille (tai vastaavan osaamisen saavuttaneille) ja työelämässä jo toimineille henkilöille, syventää asiantuntijuutta, suunnata osaamista uudelleen muutoin kuin tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja tukea joustavasti uusien nousevien asiantuntijuusalueiden tarpeita. Erikoistumiskoulutus on uusi koulutusmuoto tutkintokoulutuksen ja täydennyskoulutuksen rinnalla.

Säädökset:

- Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta 1173/2014
- Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, 1438/2014
- Valtioneuvoston asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen eräiden säännösten kumoamisesta 1437/2014
- Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulujen toiminnasta perittävistä maksuista 1440/2014